

ОСТРОЗЬКА КАДЕМІЯ

Национальний університет «Острозька академія» – наступник першого вченого-національного закладу східнослов'янських народів – Острозької слов'янсько-грецької академії. Заснована академія у 1576 році князем Василем-Костянтином Острозьким. Велику суму коштів на розбудову академії надав його племінник – князь Галицький Острозький. В основу діяльності Острозької академії було покладено традиційне для середньовічної Європи, однак цілком незвичне для українського шкільництва, викладання семи вільних наук: грамматики, риторики, ди-

Грудень-січень,
2012-2013 року,

№ 4 (11)

анонс

Для студентів нашої альма-матер закордонні програми обміну та волонтерство в інших країнах уже давно стали нормою. Щоправда, більшість молодих активістів почувають себе як удома в країнах Європи й Америки. А ось випускниця факультету романно-германських мов Острозької академії Ніна Огнівчук нещодавно побувала в Африці, де працювала волонтером у школах і храмах. Своїми враженнями дівчина ділиться на стор. 4 ⇨

анонс

Мабуть, не кожен із нас знає, що таке психодрама? Так, ми без проблем можемо прочитати у Вікіпедії про те, що це метод психотерапії та психологічного консультування, який був створений австро-американським психологом Якобом Морено. Психодрама – це рольова гра, ле з імпровізованим сюжетом. У чому її ефективність читайте на стор. 8 ⇨

анонс

Новорічні свята вже відшуміли, минув святковий цукерково-мандариновий настрій, усі повернулися до звичного режиму життя. Одне, що може нагадати про той казковий період, – це спогади. І тут, напевно, кожен задумався, почав відмотувати кінострічку свого життя назад, згадувати найяскравіші моменти кінця минулого і початку 2013 року. Хтось провів свята у затишному родинному колі чи з друзями, а хтось помчався до так званих «епіцентрів святкування». Де можна гарно провести час узимку? Про це ви зможете дізнатися на стор. 10 ⇨

Останнім часом у соціальних мережах усе частіше можна побачити картинку з висловом відомого бразильського письменника Паоло Коельйо: «Кожен ранок – це час почати життя спочатку». Думаю, багато хто намагався перевірити на собі значення цього твердження, але не впевнена, що у кожного виходило. А як щодо Нового року? Адже, погодьтеся, що це таке звичне свято можна перетворити у щось більш значуще і вагоміше. Не варто пригадувати стандартні фрази про те, які зміни можуть принести наступні 365 днів у життя світу, країн, окремих індивідів. Можна просто переконати себе у тому, що новий рік не тільки змушує нас змінити настінний календар, а й створити новий життєвий простір, який можна було б наповнити незвичайними речами, в якому можна було б зробити те, на що раніше ніяк не наважувалися, реалізувати те, що завжди називали «очікуваннями». Цікаво, що ж спало на думку кожному з вас у цей момент?

ЯКИЙ НОВИЙ ДОСВІД ВИ Б ХОТІЛИ ЗДОБУТИ У 2013 РОЦІ?

– Новим для мене досвідом у 2013 буде складання державних іспитів і захист кваліфікаційної роботи. Хотілося б побільше досвіду в спілкуванні з представниками різних національностей і віросповідань. А ще – у водінні байка ☺. Хочу стрибнути з парашутом або хоча б «прогулятися» небосхилами у повітряній кулі.

Мар'яна Росоловська,
гуманітарний факультет

– У 2013 році я хочу відвідати хоча б одне з визначних місць України: долину нарцисів чи Джуринський водоспад. Також познайомитися з однією з іноземних культур, відчутти іноземні традиції. Маю мрію поспілкуватися із зіркою естради, побувати на Кримському півострові та побачити його красу.

**Марія Бойко, факультет
політико-інформаційного
менеджменту**

– Якщо вірити мудрості древнього Китаю, то 2013 рік повинен відкрити у нас приховані можливості та таланти. Це можливо лише тоді, коли ми попрацюємо над самовдосконаленням. Саме тому головним здобутком для мене як в минулому, так і в цьому році залишиться досвід спілкування. Адже саме воно відкриває усі секрети й істини. Не обов'язково це повинно бути буквальне спілкування з людьми, сюди я зараховую пізнання світу через мудрість книг, музики й мистецтва загалом. Упевнена, якщо примножити саме цей досвід, то все інше дасться саме собою.

Настя Клімчук, гуманітарний факультет

– У 2013 хотілося б реалізуватися не в професійному плані, а, передусім, як особистість, як людина, яка знає, до чого прагнути і про що мріяти. Проте без досвіду це неможливо. Тому хочеться, щоб 2013 рік дарував усе більше цікавих ситуацій, випробовувань, долаючи які, ми здобуємо важливий життєвий досвід.

Сніжана Данилюк,
економічний факультет

– Я хотіла б здобути на практиці досвід у підготовці до майбутнього професійного життя, певних навичок і знань, які знадобляться мені, коли стану на стежину юриспруденції. А також маю величезне бажання краще освоїти гру на гітарі та навчитися фотографувати. Буду очікувати лише на позитивні результати і вірити, що число 13 – не таке вже й погане :).

**Влада Гонгало, Інститут
права ім. І. Малиновського**

Підготувала Юлія ЯРУЧИК

NEWS!

**СТУДЕНТ ОСТРОЗЬКОЇ АКАДЕМІЇ –
ПЕРЕМОЖЕЦЬ КОНКУРСУ «MADE IN UA»**

Переможцем у відеоконкурсі «Made in UA» став студент четвертого курсу спеціальності «Історія» Національного університету «Острозька академія» Андрій Брижук у співавторстві з одногрупниками Богданом Шляховим та Олександром Денисюком за роботу «Острог - серце Волині».

Відеоконкурс «Made in UA» - це перша акцентована спроба повернути увагу громадськості до проблеми слабкої представленості непересічних та якісних українських надбань у всесвітній павутині й особливо англійською чи іншими мовами.

Студенти самі знаходили теми та створювали відеопрезентації незвичайних людей, подій і місць. Завдяки конкурсу «Made in UA» у відеоформаті з'явилася інформація про маловідомі містечка. Більш відомі туристичні міста - Львів, Кам'янець-Подільський, Одеса, Крим, Карпати – теж не залишилися поза увагою.

«Конкурс «Made in UA» нагадує, що Україні є чим пишатись – і українцями й українськими здобутками, про які знімали відеоролики, і студентами, які працювали над цими відео. Кращі роботи ми озвучимо англійською мовою, відтак збільшимо критично малу кількість позитивної аполітичної інформації про Україну, яка доступна для міжнародної аудиторії. Ми б хотіли бачити якомога цікавіші формати подачі інформації про найкраще з України – відповідно у цьому році потішив ролик про Острог. Адже важливий як контент, так і інноваційний формат», – стверджує Наталія Попович, президент PRP Group, автор ініціативи Discover Ukraine.

**В ОСТРОЗЬКІЙ АКАДЕМІЇ ОБГОВОРИЛИ
ВАЖЛИВІСТЬ РІЗДВА ДЛЯ ДОЛІ ЛЮДСТВА**

У Національному університеті «Острозька академія» з ініціативи Науково-дослідницької лабораторії християнської етики, християнської психології та християнської педагогіки 17 січня відбулися різдвяні читання на тему: «Роль Ісуса Христа для долі людства і спасіння людини». Такий з'їзд релігієзнавців став доброю традицією у навчальному закладі. Цього року науковці обговорили різні підходи до розуміння постаті Ісуса Христа та значення Різдва Христового для людей.

Доктор педагогічних наук, професор, декан гуманітарного факультету, настоятель студентсько-викладацького храму Федора Острозького Василь Жуковський привітав усіх присутніх із Різдва Христовим, а також висловив свою думку з приводу цього свята: «Такий захід дає можливість розмірковувати над важливістю Різдва, над тим, яким би був світ без Спасителя і чи могло б існувати людство на землі без Христа».

Гості читання також долучилися до обговорення і виступили з доповідями, присвяченими постаті Ісуса Христа. Учасники заходу працювали у трьох секціях: «Історико-соціологічні аспекти Різдва Христового», «Богословські аспекти Різдва Христового» та «Психолого-педагогічні і культурологічні аспекти Різдва Христового». Основною та базовою доповіддю, як зазначив Василь Жуковський, була робота магістра релігієзнавства, аспіранта та викладача релігієзнавства Олександра Калабського «Закон і благодать».

На завершення поет Олесь Ундір привітав усіх присутніх зі святами та продекламував свої вірші про Різдво.

**В ОСТРОЗЬКІЙ АКАДЕМІЇ ВІДБУВСЯ
НОВОРІЧНИЙ МАСКАРАД У СТИЛІ ДИСКО**

Традиційно після новорічних канікул в Острозькій академії влаштовують бал-маскарад. 17 січня Культурно-мистецький центр спільно з Братством спудеїв організували новорічне святкування у стилі диско.

Веселий маскарад урізноманітнили виступи ансамблю скрипалів із композицією «Тиха ніч», студентки гуманітарного факультету Олесі Ткаченко з піснею «Last Christmas», колективу сучасного спортивного танцю «Шейк». Хореографічну композицію «Ніч перед Різдвам» виконав колектив народного танцю «Спалах». Також усі мали нагоду побачити танець від учасників програми «Канада. Світ. Молодь».

Наприкінці свята за кількістю оплесків обрали найкращий образ у стилі диско. Перемогу здобула студентка гуманітарного факультету Мар'яна Росоловська.

**ОСТРОЗЬКА АКАДЕМІЯ СПІВПРАЦЮВАТИМЕ
З АМЕРИКАНСЬКИМ КОЛЕДЖЕМ «NAZARETH»**

Ректор Національного університету «Острозька академія» Ігор Пасічник підписав єдину в Україні угоду про академічну співпрацю з коледжем «Nazareth» (м. Рочестер, штат Нью-Йорк, США).

Угода підписана на п'ять років (до 2018) з можливістю автоматичного продовження. Цей договір передбачає обмін студентами та викладачами між навчальними закладами у сфері науки і мистецтва. Також виші проводитимуть спільні наукові дослідження, розроблятимуть наукові проекти, організовуватимуть конференції, семінари, круглі столи.

Наразі Острозька академія – єдиний навчальний заклад в Україні, який співпрацюватиме із коледжем «Nazareth». «Nazareth» заснований у 1924 році.

За період свого існування здобув широку популярність, адже тут готують провідних спеціалістів у сфері ліберальних мистецтв і фундаментальних наук, враховуючи майбутні економічні та духовні потреби світу. На базі коледжу діє більше 40 програм бакалаврату і магістратури. За останні роки коледж став одним із найпрестижніших навчальних закладів країни.

ЗА КРОК ДО "ЗАВТРА"

«ЮРИСТ ВІДРІЗНЯЄТЬСЯ ВІД ІНШИХ ТИМ, ЩО КОРИСТУЄТЬСЯ СЛОВАМИ, ЯК МАТЕМАТИЧНИМИ ФОРМУЛАМИ»

Зважаючи на сучасний стан речей у світі, потрібно не лише знати свої права, а й вміти захистити їх, відстояти.

Спеціальність «Правознавство» була впроваджена в Національному університеті «Острозька академія» у 1996 році при гуманітарному факультеті. Усі, хто в тому уже далекому році все ж вирішив вступити на денну форму навчання (заочної ще не відкрили), і стали початком процвітання Інституту права. З 1 січня 1999 року спеціальність була виділена в окремий правничий факультет.

На правничий факультет я і приїхала подавати документи в 2011 році. Перед тим вже встигла побувати в Університеті ім. Шевченка, і в Києво-Могилянській академії, і в Житомирському державному педагогічному університеті. Думаю, ви уявляєте стан мого сертифіката – на ньому вже не було де ставити печатки. Але, заповнивши всі документи, у мене запитали: «А куди ви найбільше хочете вступити?». Моя відповідь була чіткою і, як виявилось, пророкою: «Звісно, що в Острозьку академію».

Приїхавши на посаду, з несприхотаним здивуванням з'ясувала, що я не студентка правничого факультету, а Інституту права ім. І. Малиновського. Виявляється, що з 9 червня 2011 року за наказом ректора з метою вшанування пам'яті Іонікія Малиновського, академіка Всеукраїнської академії наук, уродженця міста Острога, було утворено наш Інститут права. Так звання я завжди носила з гордістю, так само як і всі інші правники – малиновці.

В Інституті нараховується 5 кафедр:

1. Теорії та історії держави та права.

2. Державно-правових дисциплін.

3. Цивільно-правових дисциплін.

4. Муніципального права та адміністративно-правових дисциплін.

5. Правосуддя та кримінально-правових дисциплін.

І хоч, на перший погляд, юриспруденція є не найцікавішою наукою, але тільки почавши її вивчати уже неможливо відірватися. Лише ступивши на територію закону, тільки поринувши в атмосферу права, починаєш розуміти, наскільки це захоплююче та цікаво. Це потрібно відчувати. Усі наші навчальні дисципліни безмежно цікаві. «Теорія держави та права», «Історія держави та права зарубіжних країн», «Цивільне право», «Конституційне право», «Кримінальне право», «Фінансове право», «Податкове право»... Перераховувати можна дуже довго. Але коли береш до рук кодекс, коментар до нього і починаєш готуватися до практичного заняття, ніколи не виникає навіть думки, що зробив невправильний вибір.

Крім того, для набуття практичних навичок студенти 2, 3, 4, 5 і 6 курсів проходять ознайомчу практику на підприємствах, в організаціях, у судових та правоохоронних органах, у вищих навчальних закладах та інших установах. Та й сфера працевлаштування є широкою: правоохоронні органи, судові органи, органи митної та податкової служб, юстиції, місцеві державні адміністрації та органи місцевого самоврядування, адвокатура, нотаріат, юридичні науково-дослідні та навчальні заклади, юридичні служби державних і недержавних підприємств та організацій.

З ініціативи студентів-правників в 2000 році було створено

юридичну клініку «Pro Vopo» («Заради добра»), основною метою якої було і є застосування та втілення теоретичних знань у галузі юриспруденції на практиці, надання правової допомоги населенню. Крім того, студенти проводять тренінгові заняття для учнів загальноосвітніх закладів. Також при інституті функціонують дві відомі студентські організації: Асоціація правників України, яку очолює Ігор Савчук, та «ELSA Ostrog», яку очолює Сергій Панасюк. Завдяки членству в цих організаціях студенти мають можливість відвідувати та брати участь у конференціях з правових питань. А це дуже вагомий пункт під час працевлаштування. Ще однією особливою організацією, яка діє в рамках «ELSA Ostrog», є LESC. Це Legal English Speaking Club – клуб, на засіданнях якого учасники покращують свою юридичну англійську, дивляться фільми на юридичну тематику, обговорюють цікаві теми.

Культурне життя академії теж не обходиться без активної участі студентів Інституту права. Кожного року 8 жовтня відзначається День юриста, Тиждень інституту права, проводяться дні інституту права. Студенти часто беруть участь у всеукраїнських та міжнародних конкурсах з права і нерідко повертаються з перемогами.

За 16 років випускниками правничого факультету стали більше тисячі висококваліфікованих працівників. Чимало із них уже сьогодні є викладачами Інституту права.

Томас Джефферсон зазначив: «Професія юриста полягає в тому, щоб усе ставити під сумнів, ні з чим не погоджуватися і без кінця говорити».

БУДЬ ЛАСКА, ЗНАЙОМТЕСЯ

Сьогодні газета «Острозька академія» знайомить читачів із цьогорічною переможницею «Гальшки року» Юлією Зозулюю. Під час підготовки до такого важливого конкурсу студентка пододала безліч проблемних ситуацій, відкрила у собі нові можливості, набралася життєвого досвіду. Незважаючи ні на що, Юлі вдалося не лише поділитися частинкою своєї душі, а й гідно представити свій факультет і отримати титул «Гальшки року». Пропонуємо вашій увазі найцікавіші фрагменти розмови з Юлією про її враження від конкурсу, а також про те, що відбувалося за кулісами.

ТАНЦІ – ЦЕ МОЄ!

Допомагаючи дівчинці минулого року у підготовці до цього конкурсу, друзі вже натякали, що з мене вийшла б чудова Гальшка. Я не вірила, що це справді може трапитись. Не маючи великого досвіду виступати на сцені, мені не дуже хотілося брати участь у чомусь подібному. Я скептично ставилася до таких пророкувань та того, що мені вдасться перемогти. Сталося зовсім інакше, і зараз я не шкодую ні про що. Конкурс дуже важливий, тому я усвідомлювала, що потрібно багато працювати, щоб гідно представити факультет, себе та свої здібності, щоб глядачам сподобалося, і щоб вони, вийшовши з КМЦ, не сказали, що було нудно. Підготовка набирала обертів. У мене була чудова креативна команда. Моїй вдячності команді й усім людям, що допомагали мені, підтримували і не були байдужими, немає меж, бо кожна ідея, сказане слово, речення, побачена ними картинка в Інтернеті – усе це надихало нас, було тим світлом, що вказувало правильний шлях. Отож, починали ми з мозкового штурму, і поступово день за днем щось неясне, хмарне перетворювалось у чіткі обриси номерів. Незважаючи на те, що тексти вчила та писала пізніми вечорами, мені було напрочуд легко запам'ятовувати довгі монологи, репліки. Можливо, це від-

ЮЛІЯ ЗОЗУЛЯ: «НАВІТЬ ПРОСТІ РЕЧІ В ЦЬОМУ СВІТІ МОЖУТЬ НАДИХНУТИ НА ФАНТАСТИЧНІ ІДЕЇ!»

бувалося й тому, що якщо пишеш сам, то можеш змінити щось, але вже точно знаєш, про що хочеш сказати. Таким чином, довелося ретельно готуватися, напружено працювати, але пізніше мені це сподобалося. Найголовнішим етапом моєї конкурсної програми були танці. Танці – це моє! Вони є важливою частиною мого життя. Спершу я вагалась, чи вийде мені як народнику станцювати танго, але потім, завдяки потужній підтримці та допомозі, ми змогли це зробити на високому рівні. Наш пристрасний танець розповідає про людину, що придумала створіння, яке усією душою тягнулося до свого творця, а він вагався і задумувався над тим, що накоїв. До речі, кожного разу стояла і думала: оце одягнути, оце взути, такою буде музика, коли я буду виходити, ось на цьому місці музика обривається тощо. А далі була сцена. Я боялася. Перший номер, виступаю першою, не знаєш чого очікувати, чи зрозуміє публіка, та й голос тремтів. Незважаючи на це, навіть зі сцени я відчувала підтримку. Зробивши перший крок, побачила друзів, що сиділи на перших рядах, декана, в іншому кутку ще знайомих або тих людей, яких просто зустрічала в академії. Таким чином, публіка для мене стала рідною, і я почала розказувати історію просто для близьких людей. Взагалі ідея для першого номера відштовхувалася від ідеї з хмаринками та журавликами. Будувався асоціативний ряд – якщо хмаринки, то це небо, ніжність, мрії, саме ті складники, які надихають, наповнюють життя, тому усе це пов'язано зі мною.

ЯКЩО ЗГАДАТИ ВСЕ, ТО МОЖНА ВЛОВИТИ ТУ НИТОЧКУ, ЯКУ МИ НЕ АФІШУВАЛИ ВГОЛОС

А ось коли ми писали «Один день з життя Гальшки», було багато ідей. Перший варіант сценарію стосувався періоду життя Гальшки у монастирі і завершувався трагічно. Гальшка багато страждала, її життя було сповнене горем, через це ми вирішили переробити сюжет і хоча б на сцені зробити так, щоб усе завершувалося добре. Спочатку ми хотіли зробити акцент на чотирьох стихіях, але якщо згадати все, то можна вловити ту ниточку, яку ми не афішували вголос: «Представлення» – стихія повітря, «Один день з життя Гальшки» – стихія води (момент, коли Гальшка промовляє: «Шлюб – це крапля в морі людських доль»), «Танець» – стихія вогню, «Заповіт» – земля («Знайди свою землю, знайди її в собі»).

МОЯ ФОРМУЛА УСПІХУ – ВІРА У СЕБЕ ТА ПІДТРИМКА ДРУЗІВ

Після того, як ми усі виклалися на повну і трохи видихнули з полегшенням, на всіх дівчат ще очікував конкурс від журі. У мене були різні думки, яким може виявитись завдання: «Можливо, судді попросять зіграти на фортепіано на підтвердження моїх слів про захоплення грою на музичному інструменті під час представлення, а можливо вони

почнуть ставити каверзні питання, пов'язані з історією роду Острозьких, Острозької академії.» Я й до цього була готовою, але все виявилось набагато простіше. Судді захотіли дізнатися нашу формулу успіху. Оскільки я прихильниця виразу «Лаконічність – сестра таланту», відповіді мої були короткими та чіткими: «Моя формула успіху – віра у себе та підтримка друзів, і я не знаю, зміниться чи не зміниться моє життя після Гальшки, але якщо я здобуду перемогу, це буде свідченням того, що формула успіху діє!».

ЯКЩО ХОЧЕШ, ЩОБ ЩОСЬ БУЛО ЗРОБЛЕНО, ЗРОБИ ЦЕ САМ

Коли я зрозуміла, що здобула титул «Гальшка-2012», радості моєї не було меж! На сцені мене бачили щасливою та усміхненою, сповненою впевненості, енергії. Тепер, будучи переможницею конкурсу, пройшовши через усі етапи підготовки, організаційних моментів, хочу звернутись до майбутніх учасниць конкурсу. Пам'ятайте про хорошу команду з найкреативніших людей! Працюйте, бо без праці нічого не вийде, і працювати потрібно, передусім, над собою. Я дотримуюсь думки, що якщо хочеш, щоб щось було зроблено, зроби це сам. І розраховувати варто більшою мірою на себе, бо виступати прийдеться вам. Розуміючи це, рада всім допомогти. А ще не забувайте, що навіть прості речі в цьому світі можуть надихнути на фантастичні ідеї! Головне їх схопити з-поміж тисячі інших!

Post Scriptum: Конкурс завершився – завершилися усі переживання, певний період життя, але чудові моменти, весело проведений час запам'яталися та будуть ще довго гріти серце.

Колектив газети «Острозька академія» бажає Юлії підкорення нових вершин, сніги на яких танули б з кожним кроком! Насолоджуйся життям, і нехай усі твої мрії збуваються!

Розмовляла Катерина Царицина

ENERGIZER

НАЙВАЖЛИВІША ІНВЕСТИЦІЯ

Хто ще не бачив відео «Live the language – Barcelona»? Компанія «Education First» (EF), яка зняла ці ролики, займається організацією освітніх міжнародних програм, у яких поєднує подорожі з освітою, адже завжди найважливішою інвестицією для людини був вклад у власну освіту та самоосвіту. Програма заохочує до участі школярів і студентів.

«Education First» пропонує мовні курси в Англії, Франції, Австралії, Мальті, Італії, Китаї. Такі курси можуть тривати від 2 тижнів до повного календарного року. Також компанія пропонує повні або часткові академічні програми для студентів 1-4 курсів навчання. Для цього потрібно обрати одну із 17-ти запропонованих країн, серед яких є США, Німеччина, Нова Зеландія, Австралія, Англія та інші. Також у рамках програми ви можете відвідувати спеціалізовані мовні курси для підвищення кваліфікації спеціалістів. Студенти, що тільки отримали ступінь бакалавра, мають нагоду долучитися до одинадцятимісячної програми MBA для магістрів у таких країнах – як США, Об'єднані Арабські Емірати, Англія або Китай. Залежно від країни та власного бажання учасник може обрати мову, яку він хоче вдосконалити. Це може бути англійська, німецька, іспанська, французька тощо.

Усі програми EF є платними, проте деякі мовні школи й університети, з якими співпрацює компанія, щороку оголошують конкурс на отримання стипендії, яка покриває всі витрати на оплату навчання та проживання. Вартість програм для тих, хто не отримав стипендії, залежить від обраної програми. Детальніше про вартість навчання можна дізнатися на офіційному сайті програми ef.com або ж на сайті EF Ukraine – ef-ukraine.com. Вдалого вибору!

Ольга ГУРТОВЕНКО

ПСИХОЛОГІЯ

ТАНЦЮВАТИ ДЛЯ ДУШІ

Напевно, більшості із нас знайомий стан, коли тіло поривається до танцю, коли прагне ворухитися кожен м'яз. Пригадую відомий афоризм: «Танець – мова тіла». Саме цей вид мистецтва належить до найбільш древніх форм несловесної комунікації. У давнину танцем позначалося все: радість, горе, тріумф, страждання. Спілкування з богами відбувалося з допомогою мови тіла, а ритуальні танці з приводу будь-яких важливих подій процвітають і зараз у багатьох диких і напівдиких племенах.

Із розвитком цивілізації танець «упаковувався» в обгортку гарних манер, вишуканості, манірності, але водночас втрачав функцію вираження емоцій. Така собі непристойність щирості законсервувала настільки корисний і важливий аспект танцю. Тут достатньо пригадати вишукані менуети пар на балах, які так часто демонструють нам у фільмах. Дуже хороша ілюстрація зазначеного вище. Звісно, так віддається данина епосі, однак який відсоток у такому танці справжньої людини?

Лише у XX столітті танець повернув собі свою роль – став тим полем, у якому людина може бути абсолютно щирою. Гадаю, не мені вам, шановні читачі, розповідати, яке полегшення може принести, наприклад, дискотека після морально важкого тижня. Танцювальна терапія – один із напрямів арт-терапії, що виник у середині XX століття і є відображенням того, які реальні можливості приховує в собі танець.

Окрім відображення емоцій «тут і тепер», танець кожної окремої людини має ще й свій неповторний почерк. Якщо уважно поспостерігати за рухами інших, можна побачити, що у кожного своя хода, своя манера кивати головою чи потискати руку. Від-

повідно й у кожного своя манера танцювати. Зазвичай рухаються якісь окремі частини тіла, з певною інтенсивністю й амплітудою. Найчастіше це руки та ноги, рідше – інші частини тіла.

ливості, інтуїтивності. Із таких-от деталей, які відображають життєву ситуацію людини, і складається її танець.

Неважко помітити, що кожен зі стилів танцю має домінуючі

дооцінювати роль тіла у своєму житті – імовірно, що зміна у почерку танцю допоможе змінитися і в моделі поведінки у житті. Це дуже корисно – пробувати нове і могли обирати те, що ре-

Він допомагає людині виявити свій основний напрямок поведінки, дає можливість помітити те, що не помічалось навіть за допомогою самоаналізу. Так само можна побачити й проблемні ділянки поведінки та світобачення і спробувати щось змінити.

Як уже було зазначено, в танці виражаються емоції. Важливим пунктом тут є якраз можливість вираження тих почувань, які називають соціально небажаними. Наприклад, агресія чи злість. Ми живемо поміж людей та й у доволі складному суспільстві. Від взаємодії одне з одним (та і зі світом взагалі) нам нікуди не дітися. У будь-якому випадку і злість, і агресія є нормальними емоціями. Вони виникають тоді, коли ми повинні захищати свої кордони. Однак, оскільки ми живемо поміж людей і цивілізовано, робити все, що заманеться, не можемо. Із моральних, релігійних, культурних та й юридичних переконань. Часто і в родині ми виховуємося у напрямі «сердитися – не можна». А не сердитися – не виходить. Тому часто такі-от небажані емоції придушуються, даючи свої плоди у подальшому житті.

Виразити їх потрібно, а от знайти прийнятний шлях – важко. Досить часто танець може стати таким прийнятним шляхом. До речі, саме вираження соціально-небажаних емоцій у танці сприяє схудненню.

Разом із тим танець однозначно може бути шляхом творчого самовираження. Кожен рух у будь-якому випадку нестиме відбиток конкретної особистості, а знання і вміння володіти власним тілом – поглибить ефект.

Виявляється, танцювати – це не тільки приємно, а й корисно. Гарний стимул, чи не так?

Наталія ГОДУНОК

Кожна частина тіла відображає певний бік життя людини. Така символіка тіла лежить в основі тілесно-орієнтованої терапії. Наш психологічний світ і наше тіло – тісно пов'язані, часто одне виражається через інше. Мовою тіла кисті рук, наприклад, відповідають за вираження почуттів, творчу реалізацію. Лікті – за «пробивання» на життєвому шляху, шия – контроль, плечі – відповідальність, ноги – ставлення до того шляху, на якому зараз стоїть людина тощо.

Ліва частина тіла відповідає за жіноче начало, права – чоловіче, таким чином, перша вважається більш «емоційною». Домінуюча у рухах перша означає, відповідно, домінування «чоловічих» рис: активність, цілеспрямованість, наполегливість, агресивність, твердість, логічність. Якщо більшу рухливість є ліва частина тіла, то це свідчить про більшу активність так званих «жіночих» рис – гнучкості, м'якості, терпимості, покір-

рухи та домінуючі у них частини тіла. Дуже промовистими, наприклад, у цьому плані є східні танці, в яких значною мірою задіяні ділянки тазу – такі танці стимулюють та пробуджують жіночність та сексуальність. Натомість латиноамериканські танці мають більший відтінок впевненості й активності (яскраво виділяються рухи ногами). Так можна продовжувати нескінченно. Однак варто розуміти, що і запрограмовані заняття танцями дають значний ефект – вчать рухатися тіло певним чином. Цим самим якісь риси, почуття додаються і до вашого репертуару поведінки.

Щодо репертуару. Наявний танець – наявна модель поведінки. Проте хто забороняє спробувати щось змінити? Спробувати, наприклад, більше рухати шиєю. Біль у шії при цьому може означати надлишок контролю над собою чи ситуацією, невміння розслабитися. Не можна й не-

ально можна вважати для себе кращим.

Дуже корисно взагалі спробувати у танці задіювати всі частини тіла, а ще краще по черзі «потанцювати ними». Неможливо буде не помітити, що чимось рухати легше, а чимось – складно, можливо, незвично або навіть боляче. Легкість у рухах може бути ознакою звичних рухів та моделей поведінки, домінуючих емоцій тощо. Натомість складнощі у рухах – своєрідна діагностика «проблем». Наприклад, якщо затерпають плечі – можна запитати себе, чи не перевантажені ви відповідальністю. Якщо незвично рухати кистями рук – можливо, варто задуматися над тим, наскільки ви виражаєте свої почуття взагалі і тому подібне. Вказане вище – це не однозначні висновки, це лише приклади того, як наше тіло дає нам знати про те, що щось не так.

Тобто у цьому плані танець має справді великий вибір ролей.

СТУДЕНТСЬКЕ ДОЗВІЛЛЯ

ХТО СКАЗАВ, ЩО КИТАЙСЬКА НЕ В МОДІ?

Острозька академія – єдиний університет у Рівненській області, де навчають китайської мови. Фіда Умар – викладач – приїхав в Острог з далекого міста Урумчі Синьцзян-Уйгурського автономного району.

Фіда Умар – кандидат наук, у минулому ректор Уйгурського аграрного університету та викладач китайської мови в цьому ж університеті.

«Дуже важко було потрапити в Україну», – розповідає Фіда, – «Мені потрібно було здати екзамен в Пекіні, щоб стати волонтером Міністерства освіти. Тільки після цього я дізнався, що їду в Київ. Українське Міністерство освіти відправило мене в Острог, викладати в університеті».

Уже третій рік Фіда Умар викладає китайську мову в НаУОА. Зараз він навчає 20 студентів (три групи). Спочатку на факультативи приходило близько 70 чоловік, але китайська дуже важка, і тому більша частина студентів не захотіли вивчати цю мову.

На заняттях Фіда розмовляє російською, яку він вивчив

ще в школі. Китайська мова непросто дається студентам. У цій мові немає родів і часів, проте вона налічує 35 тисяч ієрогліфів, а для того, щоб оволодіти хоч б розмовним мінімумом, потрібно знати не менше п'яти тисяч. Ще однією проблемою у вивченні східної мови є те, що в Китаї пишуть зліва направо і зверху вниз. Щобільше, часу для вивчення китайської в наших студентів не так уже й багато.

Фіда Умар привіз деякі підручники. Зізнається, що працювати з закордонними студентами важко, адже не легко зрозуміти інший менталітет, культуру. Хоча система навчання в Україні подібна до китайської. Тільки в українських студентів більше вільного часу, в Китаї студенти навчаються без вихідних.

Фіді дуже подобається договір з Острозькою академією, але він і надалі планує навчати українців, щоправда, в інших університетах.

Микола САКУР

ПОДОРОЖІ

ВОЛОНТЕРСТВО В АФРИКАНСЬКІЙ
КРАЇНІ. ЯК ЦЕ БУЛО?

Для студентів нашої альма-матер закордонні програми обміну та волонтерство в інших країнах вже давно стали нормою. Щоправда, більшість молодих активістів уже почувають себе як удома в країнах Європи й Америки. А ось випускниця факультету романо-германських мов Острозької академії Ніна Огнівчук нещодавно побувала в Африці, де працювала волонтером у школах і храмах. Своїми враженнями дівчина ділиться на шпальтах нашої газети:

«Отже, наша група складалася із 23 волонтерів (18 американців, 4 українців і 1 болгарина). Ми проживали в готелі, де снідали і вечеряли. Відразу ж після сніданку відправлялися у різні села, школи, інтернати й поверталися вже пізно ввечері.

Взагалі, Гана – християнська країна, але більшість людей не вміють читати та писати. Тому говорити про певний духовний та інтелектуальний розвиток важко. На мою думку, ситуація починає покращуватися, адже багато учнів все ж відвідують шкільні заняття. До речі, усі одягнені у шкільні форми.

Села. Села – це невеличкі родини, які проживають усі разом і мають спільний бізнес (риболовля, сільське госпо-

дарство). Для мене важко підібрати слова, щоб описати їхній рівень життя... Люди мають невеличку однокімнатну «халупку» і це все... Одного разу ми ходили на риболовлю, щоб налагодити стосунки із рибалками і запросити їх на вечірнє спілкування. Я зрозуміла, що рибалити – це важка праця! Люди, які займаються землеробством, вирощують касаву, потім її перетирають на борошно і їдять (без цукру, без солі, без приправ). І щодня одне й те саме меню! Багато сільських дітей не ходять до школи, бо батьки не мають змоги придбати шкільну форму чи книги. Ми щодня купували великі мішки рису, цукру та мило у ящиках. Для тамтешніх жителів це були найкращі подарунки. У селах люди не розуміють англійської мови. З нами завжди був перекладач.

Місто прокажених. Це місто було спеціально збудоване для людей хворих на проказу. Воно ізольоване від інших поселень. Взагалі, тут кращі умови життя, ніж у селах, хоча тут немає ні школи, ні магазину, ні лікарні. У цьому місті проживає близько 35 людей. Тут наша група святкувала День Подяки. Ми приготували плов і курку, купили м'ясні пиріжки та воду. Я працювала із дітьми. Ми розіграли п'єсу, зробили дитячі браслети, вивчили кілька пісень. Коли ми

роздавали людям їжу, вони не хотіли відразу їсти. Одна жінка сказала: «Я збережу це до Різдва, бо таку їжу я маю тільки на великі свята».

Інтернат. Ми декілька разів їздили в школу-інтернат, де навчаються сироти й діти із благополучних сімей, оскільки звичайна школа знаходиться дуже далеко. Одного разу ми забрали лише сиріт (близько 50 дітей) до себе в готель, де ми святкували їхній День народження. Я була здивована, як ці діти діляться один з одним однією цукеркою; як старші дітки турбуються про менших. Іграшок вони не мають. Їхні ігри – це пісні, танці та різні стрибки. Я, правда, досі не розумію їхніх правил, але грати було весело. А діти дуже раділи, коли ми програвали ☹. Зараз там будується християнський інтернат для дітей-сиріт, де ми працювали фізично декілька днів. Було важко. Сонце і курява. Дороги в Африці – пісок і глина. Одягнеш білу футболку, а через декілька хвилин вона вже коричневого кольору.

Після цієї поїздки я дійшла декількох висновків про те, у якій країні живемо ми. Щиро вдячна усім, хто підтримував мене під час подорожі. Волонтерство в Африці стало для мене новим неоціненним досвідом.

Ніна ОГНІВЧУК

АКТУАЛЬНО

УЧИМОСЯ РОЗМОВЛЯТИ ПРАВИЛЬНО!

У нашій рубриці продовжуємо вдосконалювати наше мовлення. Цього разу зосередимося на лексичних помилках, що найбільше забруднюють мовлення наших студентів.

Справжньою бідою стало таке нав'язливе «канешно», без якого, здається, ніяк не можна обійтися. Цьому неабияк сприяє універсальність цього слова (рос. «конечно» – пол. «oczywiście»). В українській мові для заміни цього русизму маємо низку варіантів: звичайно, звісно, авжеж, аякже, певна річ. Дуже хотілося, щоб ці слова частіше лунали з наших вуст замість набридливого російського відповідника, що став для нас, на жаль, таким незамінним. Ще одне «лихо» нашого мовлення – «вроді би», українськими варіантами якого є «нібито», «наче», «неначе», «начебто», «а саме», «як-от».

Відомий діалектизм «сапожкі» часто чуємо й у стінах Острозької академії. Пам'ятаймо, що правильно «чоботи», «чобітки». Коли ж йдеться про легше взуття, вживаємо «черевики», «туфлі». Під впливом російської не можемо викоринити і ще деякі діалектні форми: «зимою», «весною», «літом» «осінню». Правильно: «взимку», «навесні», «влітку», «восени».

Вкотре хочеться нагадати і про слова «рибак» і «рибалка», що нерідко вживаються у нас у значеннях, які вони мають у російській мові. В українській же «рибалка» – це конкретна людина, яка ловить рибу, а саме заняття має назву «рибо-

ловля». Немає в українській мові і слова «жилий», що нерідко чуємо навіть з екранів телевізора. Правильно: «житловий будинок», «житлова площа» тощо.

Неправильне і вживання такого популярного «дійсно» як кальки з російського «действительно». В українській мові у цьому значенні потрібно вживати тільки «справді». Прикметник «дійсний» близький за значенням до «чинний»: «документ недійсний», «дійсний член академії наук» та ін. Легко сплутати через співзвучність і рос. «ножницы» та укр. «ножиці». Саме останнє слово є нормативним.

Нагадуємо, що в українській мові назви місяців не вимагають загальної назви, тому просто: «у жовтні», «до серпня» без слова «місяць». Ускладнюємо собі мовлення і тоді, коли вказуємо давноминулі дати: «5 років тому», «два дні тому» без слова «назад».

На завершення хотілося б згадати опозицію «протягом» – «на протязі». Значення цих слів можуть видатися тотожними чи принаймні близькими. Однак насправді вони цілком відмінні. «Протягом» означає «упродовж», а «на протязі» – «переміститися на протязі», тобто на місці, де повітря продуває з обох боків. Тож удосконалюймо наше мовлення, щоб не потрапляти в комічні ситуації ☹.

Юрій МИНЕНКО

ПОГЛЯД

UKRAINIAN IDENTITY: CITIZENSHIP OR ATTITUDE

Thank you Mr. Baryn, for sending me the Autumn 2012 CUPP Newsletter, which contains several papers from the CUPP Washington MODEL UKRAINE Conference.

I enjoyed the commentary of my CUPP colleague Pavlo Shopin from Luhansk, but the issue of Ukrainian identity is on the one hand complicated as Pavlo states but on the other hand less so, if you consider the following.

I would like to share some of my ideas with the CUPP community concerning Pavlo Shopin's « Implication of the Fact that a Significant Number of Ukraine's Population do not Consider Themselves Ukrainian Either in the National or Civic Sense ».

I found the topic interesting and timely, given the emerging focus on the roles of state (Ukrainian) and minority (Russian) languages in Ukrainian citizenship as the major indicator in identifying himself as a Ukrainian. He also draws our attention to the fact that attempts of « nationalistic minority » to make Russian – speaking citizens disintegrate from Ukrainian society does more harm than good for unity of the country. Finally, in his concluding remarks Pavlo stresses the idea that principles of tolerance and multiculturalism should prevail in modern Ukraine relative to principles of a mono-ethnic

State, which prevailed, according to the author, during the presidency of Victor Yushchenko.

I think that this work presents an important topic for the CUPP community as well as for every person who identifies himself as a Ukrainian. However, I disagree with some of the ideas raised in the article and most of my critique centers on the role of the Ukrainian language, the notion of « nationalistic minority » and the role of citizenship.

First, my native language is Ukrainian and I have been using it throughout my life both at home and at work while living in Ukraine. At the same time, I have always been tolerant to citizens of Ukraine who in their daily life use languages than Ukrainian. But while language

tolerance is important for Ukrainian society, I have steadfastly DISAGREED WITH MAKING Russian a second state language in Ukraine. One can find many examples in Ukraine's history when the Ukrainian language was proscribed both in education and public service usage. For example, during Soviet times all public servants in Western Ukraine were required to speak Russian in public in a region where 95% of the population spoke Ukrainian. This is a striking example of the restriction on the Ukrainian language and the imposition of a foreign language through this policy of Russification?

So what has changed in current history? The answer is short - nothing. As a Ukrainian, I do not find a single nation – wide magazine published in Ukrainian. Similarly, I find it difficult to find a good book in Ukrainian, as 80% of all published material is in Russian. On Ukrainian airlines most of the service is in Russian, even though I greet the staff in Ukrainian and would expect them to reciprocate in Ukrainian. This list seems to be never-ending. But my major point is this. When asked in Ukraine why most of the means of communication are in Russian, the typical answer would usually be as follows, «Everyone in Ukraine knows Russian. Stop showing off».

The predicament for a majority in Ukraine begs the question! Do we have the moral obligation / do we owe some duty to cleanse our country to our past domination by Russia / and the right to sacrifice our national language because of our linguistic competence in the Russian language? Again, the answer is an emphatic NO!

In brief, I do not believe that civilized multiculturalism requires the displacement of the indigenous language by another language (in this case the language of the historical oppressor) in order to create conditions under which the indigenous national language gradually becomes a marginalized such as has occurred in Belarus, so as to proclaim that

the country has attained linguistic tolerance and equality for all.

Marta Onufriy has recently published a very interesting article in Ukrainska Pravda (<http://www.pravda.com.ua/columns/2012/09/14/6972760>) explaining some of the speculations that arise in modern Ukraine around the issue of language. To my modest opinion, it could be interesting for the CUPP community to read this article.

Second, I have never quite understood what the term « nationalistic » means. It seems to mean different things to different people especially of one wishes to distort or subterfuge the debate. On this point Bohdan Vitvitsky gave an interesting address at the CUPP Washington Conference, which would be valuable to republish.

After my most recent experience in Crimea, the terms “nationalist”, “bandera” or “zapadenets” are applied to everyone who lives west of Kyiv, speaks Ukrainian, and does not obsequiously switch from Ukrainian to Russian, or to the “language everyone understands” the minute a person of undetermined language preference joins the conversation. Unfortunately, the author did not spend enough time in explaining what he understands by the term nationalist and the anecdotal allegation that “nationalistic minority” dictates to the majority.

The question must be posed; in what manner do the so-called nationalists” disrespect the right of Russian-speaking media decreased? How many Ukrainian-speaking classes are there in Crimea or Donbas? Was anyone prohibited from using Russian in a region where the Russian Language is dominant? Likewise, I do not see any connection between the mono-ethnic state and the loss of popularity of ex-President Mr. Yushchenko. I think that even the “nationalistic minority” to whom I supposedly belong (according to the author) will converge on the notion that the former President lost his popularity for reasons other than those

mentioned in the article (note that President Yushchenko never had any considerable support in Eastern and Southern regions of Ukraine who traditionally demand a special status for Russian language). Finally, why is there a difference in attitude of Ukrainian-speaking citizens of Kyiv and Donetsk? Isn't that explained by the fact that in Kyiv Russian-speaking majority respects national symbols like Ukrainian language while in Donetsk they do not?

Third, to be Ukrainian does not only mean to be a citizen of Ukraine. To be Ukrainian means to be able to speak, read articles, and watch movies freely in Ukrainian no matter what language you speak in daily life. To be Ukrainian is to respect the culture, customs and traditions of Ukraine. To be Ukrainian means not to support any external force that works for the degradation of Ukraine rather than its development. Ukrainian should not be merely mirrored in the passport, but rather in person's mindset and attitude to the country where he lives.

I know that my opinion of Ukrainian identity might seem different from the author's, but I hope that my brief comments are at least partially interesting as CUPP community continues with the discussion of identity issue in Ukraine. I am sure that the domestic policy will one day change in Ukraine, but it might take too long for future generations of Ukrainians to direct this policy to where it needs to be – respect of national symbols that constitute being Ukrainian, including language.

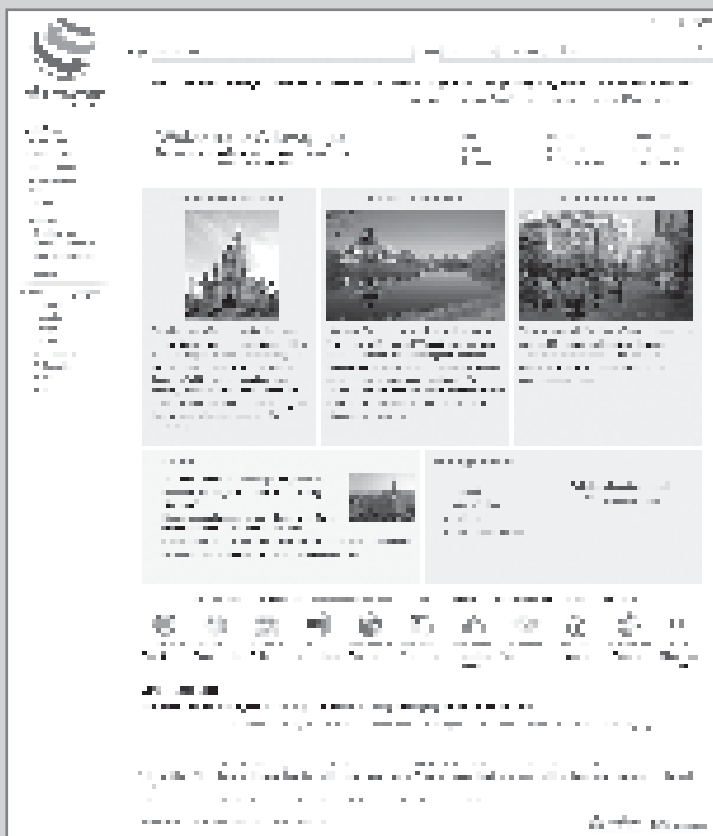
Oleksandr Horchak
CUPP 2006

Master, Specialist and Bachelor degree in English Philology from University of Ostroh Pursuing a Ph.D. degree in Experimental and Cognitive Psychology at University of the Algarve, Portugal Intern to Andrew Telegdi, MP for Kitchener – Wagterloo, Ontario 2006 John & Mary Yaremko Scholarship recipient

NOTA BENE

ЗАСНОВНИКИ «ВІКІПЕДІЇ» ЗАПУСКАЮТЬ ОНЛАЙН-ГІД WIKIVOYAGE

Wikimedia Foundation працює над новим проектом. Її онлайн-гід для мандрівників матиме назву Wikivoage. Інформацію на ньому зможе публікувати кожен бажаючий. Наразі в Інтернеті працює тестова версія веб-проекту. Як заявив засновник Wikipedia Джиммі Вейлз, сайт не призначений для отримання матеріальної вигоди, тому реклами на ньому не буде, але публікуватиметься стандартна інформація про готелі, ресторани й кафе, поради мандрівникам. "Wikivoage – це проект щодо створення вільного, повного, сучасного і надійного гіда для мандрівників у всьому світі. Де б мандрівники не зустрічалися, вони обмінюються інформацією про різні місця. Ми хочемо зробити процес простішим і залучити до нього більше людей", – йдеться в повідомленні на сайті ресурсу.

ПСИХОЛОГИ РАДЯТЬ ПЛАКАТИ, ЯКЩО ХОЧЕТЬСЯ

Часто, коли нам хочеться заплакати, ми стримуємо свої сльози, оскільки не хочемо, щоб їх бачили люди, які нас оточують. Психологи назвали кілька причин, чому варто плакати завжди, коли вам хочеться:

1. Сльози очищують очі, виступають своєрідним мастилом для них, а також запобігають зневодненню слизових оболонок.
2. Сльози вбивають бактерії. Вони працюють, як антибактеріальні та противірусні препарати, оскільки містять лізоцим, рідину, яка може вбити від 90 до 95 відсотків усіх бактерій усього за 5-10 хвилин.
3. Сльози піднімають настрій. Вважається, що акт плачу може призвести до зниження рівня марганцю в організмі людини, надлишок якого може викликати занепокоєння, нервозність, дратівливість, втому, агресивність і емоційні порушення.
4. Сльози знижують стрес. Так само, як і фізичні вправи, сльози допомагають зняти стрес, усуваючи хімічні речовини, які з'являються в організмі від емоційної напруги: лейцин енкефалінів і пролактин.

ПАЛІТРА

КАТЕРИНА ГАЗІЗЯНОВА: «Я НАМАГАЮСЯ ВИРАЗИТИ СВОЮ СВОБОДУ, КОЛИ МАЛЮЮ»

У своїх роботах юна художниця намагається відтворити загальну картину власного світу. Зазвичай вона черпає натхнення зі снів. Сьогодні ми говоримо з Катериною Газізяною – студенткою спеціальності «Журналістика».

– Коли Ви почали малювати?

– Малюю стільки, скільки себе пам'ятаю. В початкових класах на своїх перших картинах я любила зображувати природу, а потім, коли у 5 класі пішла в художню школу, відкрила для себе щось нове, зрозуміла, що можна малювати не тільки дерева ☺.

– Від кого Ви успадукували вміння малювати?

– Від тата. Він у мене дуже гарно малює. Свого часу хотів вступити до Одеси на художнє, але йому, на жаль, не вдалося там вчитися.

Я навчалася в тій самій художній школі, яку відвідував тато. Тому з ним я постійно раджуся, особливо, коли малюю портрети. А от решту малюнків йому не показую, бо знаю, що такого він не зрозуміє. Я художник-графік, а мій тато – живописець. Проте він пишається мною, особливо тим, що на нього дуже схожа.

– Чому Ви все-таки обрали журналістику, а не спеціальність мистецького напрямку?

– Після того, як закінчила художню школу, я відвідувала гурток журналістики нашої міської газети. Саме там я загорілася ідеєю вивчати журналістику у виші. Зараз я не жалкую, що обрала таку спеціальність. Я намагаюся виразити свою свободу, коли малюю. Роблю це винятково для себе. Так я відпочиваю, отримую душевну насолоду, а от на мистецькому факультеті мене обмежували б певними рамками.

– Чи подобаються Вам власні картини?

– Жодна моя робота мені не подобається. Якби вони мені подобалися, я б не могла вдосконалюватися. Адже в кожній картині я бачу якісь недоліки. Можливо, колись якась моя робота таки сподобається мені, але це буде, коли я подорослішаю ☺.

– А все-таки, яку роботу вважаєте найбільш вдалою? Прокоментуйте її.

– «Джокер 21». Чому саме Джокер? Бо це чоловік, фокусник, який уособлює в собі розбещеність, підлість, негативний азарт. Його часто використовують у фільмах для того, щоб зобразити зло. Я його теж використала у своєму малюнку, оскільки уявляю наш світ саме таким. Зараз найдорожче – це гроші, комп'ютерні технології, алкоголь тощо. У циліндрі Джокера – планета, яка розколюється, а під її корою немає ядра, а є мікросхеми. Люди наповнюють світ багатьма непотрібними речами...

На картині зображена лялька Барбі. Саме такими зараз намагаються стати більшість дівчат.

А тут ведмедик, всередині якого батарейка замість серця. Джокер ззовні схожий на людину, але роздивившись, видно, що він теж машина (зріз на обличчі – авт.).

Біля Джокера є годинник, на якому 00.00 годин: час закінчився. Тобто вже зникло все живе, людяне й натуральне.

– Ваші малюнки чорно-білі. Чому?

– Це така техніка – графіка, яку виконують олівцем, вугіллям, тушшю.

– Що Вас надихає на творчість?

– Мій світогляд. Мої знайомі говорять, наприклад, що в мене викривлене відчуття реальності. Коли бачу людину, то не сприймаю лише зовнішність, а намагаюся побачити зсередини, надаю душі певного образу.

У мене проявляються модерністські нахили, можливо навіть «потік свідомості». А малюю, фактично, постійно,

навіть на лекціях. Малюю все, що бачу навколо, або ж те, що мені сниться. Якоюсь побачила уві сні будинок, з якого лунали гучні крики, в якому відчувався абсолютний жах... Я не могла цього не відобразити у ще одному своєму малюнку.

– Є роботи, які Ви комусь присвятили?

– Не те, щоб присвячувала, просто бувало таке, що малювала чийсь портрет, а потім цій людині його дарувала.

– Чи було таке, що не вдавалося намалювати те, що задумали?

– Так, був один такий випадок. Тоді я малювала портрет своєї подруги. І так пробувала, і так, а результату ніякого. Зазвичай я малюю портрет приблизно півдня, якщо безперервно (а я завжди малюю безперервно), а над цією роботою я цілий день мучилася. Однак, робота не вдалася.

Легко малювати людей, які мають чіткі риси обличчя. Наприклад, якщо в людини великі очі, то ти одразу робиш на них акцент, і портрет стає схожим з людиною. Але є люди, в яких ці риси дуже пропорційні, правильні. Саме таких зобразити найважче. До речі, раніше я думала, що малювати дітей важко, але коли робила портрет свого племінника, то зрозуміла, що ні. Можливо, це тому, що діти безпосередні, природні.

– Чи є у Вас якісь нагороди?

– Неодноразово брала участь у різних конкурсах, подавала роботи на виставки у своєму місті, області, у Києві. А ще дуже пишаюся тим, що коли проходив конкурс ілюстрації Голодомору, то я отримала перше місце в області. На своїй картині я зобразила матір, яка тримає на руках мертве немовля. Роботу назвала «Українська Мадонна 1932-1933 рр.»

Розмовляла Іванна МЕЛЬНИК

КІНОМАН

ШЕРЛОК ХОЛМС

Оригінальна назва: Sherlock

Рік виходу на екран: 2010

Країна: Британія

Жанр: драма, детектив

Режисер: Пол МакГіган

Актори: Бенедикт Камбербетч, Мартін Фріман

Серіал «Шерлок Холмс» у сучасній інтерпретації розкриває своєрідний погляд на образ легендарного детектива ХХІ століття. Всесвітньовідомий герой творів Артура Конан-Дойла відродився і з'явився на екранах у неочікуваному амплуа, яке

сповна намагався відобразити Бенедикт Камбербетч у ролі Шерлока.

Головний герой фільму вражає своєю відточеною логікою, нестандартним мисленням, своєрідною зовнішністю й елегантним вбранням – усе це у сукупності з бездоганною акторською грою створює шедевр британського кінематографа. Покладаючись не тільки на свої блискучі дедуктивні здібності, а й користуючись багатьма новими гаджетами, він значно полегшує собі роботу. Загалом цей персонаж протиставляється попередньому Шерлоку Холмсу, який раніше з'являвся на екранах.

Доктор Ватсон також потішить шанувальників детективного жанру. Мартін Фріман у ролі Ватсона виглядає дуже переконливо. На відміну від свого колеги, він – врівноважена інтелігентна людина, яка несе за своїми плечима багаж досвіду та хвилюючі спогади про службу в Афганістані. Але разом вони утворюють команду, яка розслідує загадкові злочини, спираючись на докази, що не так легко помітити.

Перша серія відразу розвіює будь-які сумніви глядачів про ідентичність з попередніми фільмами про Шерлока й однонамітність. Захоплення з'являється з першої

секунди, інтрига зростає з кожною новою справою та не покидає до останньої хвилини.

Класика відзнята у стилі поліцейського серіалу, насичена цікавими епізодами, але не вони головний атрибут цього фільму. Лондон ніби й не змінювався, залишившись таким же старим, туманним і тасмним. Чарівність інтелекту – ось чим приваблюють глядача вічно молоді Холмс і Ватсон. Серіал вже завоював прихильність багатьох кіноманів. Тому краще один раз побачити, ніж сто разів почути.

Інна ГУДЗЮК

KNOW NOW!

НУМО ВСІ ДО СУДУ!

Приз Стелли, названий іменем Стелли Лібек – 81-річної американки, яка виграла 2,9 мільйона доларів на процесі проти «Макдональдсу». Жінка – справжня любителька кави, в 1994 році купила склянку гарячого напою і випадково вилила його на ноги. І хто в Україні позивався б з такої причини до суду? Але непосидюча бабуся вважала, що постраждала з вини «Макдональдсу» – занадто вже гарячу каву вони подають. Своїм виграшем пані Лібек не лише змусила працівників всесвітньовідомої мережі харчування подавати прохолоднішу каву, а й водночас започаткувала щорічний приз, який присуджується за найабсурдніші судові рішення. Усі номінанти заслуговують на увагу, якщо не через велику суму, то через особисту нахабність.

1. НУ І ЩО, ЩО ЦЕ МІЙ СИН?

Січень, 2000. Катлін Робертсон, Остін, Техас. Журі присудило їй 780 000 доларів за зламану щиколотку в меблевому магазині, що сталося в результаті зіткнення її з дитиною, яка бігала навколо. Власник магазину був дуже здивований вердиктом, враховуючи той факт, що дитина була сином місіс Робертсон.

2. НЕ ПОМІТИВ...

Червень 1998. 19-річний Карл Трумен із Лос-Анджелеса виграв 74 000 доларів плюс компенсацію за лікування, коли його сусід переїхав йому руку своєю Хондою Акорд. Містер Трумен, очевидно, не помітив, що в машині хтось сидів за кермом, коли він намагався вкрати у сусіда декоративні ковпаки з коліс.

3. РУКИ ЧЕРЕЗ ВАС МЕРЗНУТЬ!

Лютий 1996. Ян Готфрід з Флориди «покарав» поліцію штату Вермонт на 178 000 доларів. Містер Готфрід не був законслухняним громадянином, зокрема в особистому архіві уже мав кілька пограбувань магазинів. І коли двоє поліцейських попросили його пред'явити документи,

Ян злякався так, що кинувся тікати. Поліцейські, зрозуміло, побігли за ним. Але вдача була на боці злодія: йому вдалося сховатися в лісі, де переслідувачі загубили його слід. Однак через 3 дні Ян сам прийшов у відділ: за час переховування в зимовому лісі Ян відморозив собі кілька пальців на руках, тюремні лікарі ампутували їх. Трохи забувши про біль, Ян «віддячив» поліцейським судовим позовом, в якому вказав, що «постраждав у результаті неоперативних дій». Цей позов теж було задоволено, адже позиція позивача, яка ґрунтувалася на тому, що якби поліцейські шукали активніше, вони б швидше знайшли його, і пальці Яна були б цілими та неушкодженими, здалася судді вартою кругленької суми.

4. ПОДУМАЄШ, ЗАСТРЕЛИЛА... НУ ПЕРЕПЛУТАЛА ТРИШКИ.

У вересні 2005 року Марсі Норьєга зі штату Каліфорнія здивувала весь світ. Справа в тому, що жінка працювала в поліції. Одного разу у вуличній бійці Марсі протистояла п'яному хулігану, той не здавався, і мадам-поліцейська вирішила покарати дебошира розрядом електрошока. Але випадково замість електрошока витягнула з сумочки пістолет і вистрелила ним у грабіжника. Виправдовуючись, Марсі заявила, що: «будь-який поліцейський має право на помилку, а електрошокаєр був занадто схожий на пістолет», і подала до суду, вимагаючи від компанії-виробника електрошокаєрів оплатити всі позови, які подали родичі загиблого.

5. ЗГОЛОДНІВ.

Жовтень 1998 року. Терренс Діксон, з Брістоля, Пенсільванія, виходив з будинку, який пограбував. Він не зміг відкрити автоматичні гаражні двері, оскільки вони були поламани. Терренс так само не міг увійти до будинку, адже двері з будинку в гараж за ним зачинилися. Він вижив завдяки сухій собачій їжі та упаковці «Пепсі». Чоловік подав до суду на власника будинку, заявивши, що отримав серйозну психологічну травму. Журі присудило позивачу півмільйона доларів.

6. ІРОНІЯ ДОЛІ.

Грудень 1997. Власник ресторану у Філадельфії був змушений заплатити Ембер Карсон з Ланкастера, Пенсільванія, 113 500 доларів після того, як вона послизнулася на розлитому напої і зламала собі куприк. Напій же опинився на підлозі через те, що міс Карсон шпурнула ним у свого экс-бойфренда під час скандалу.

7. НЕ ЗАПЛАТИЛА.

Грудень 1997. Кара Уолтон з Клеймонта, Делавер, виграла справу проти власника нічного клубу, коли вона випала з вікна вбиральні і вибила собі два передні зуби. Це відбулося тоді, коли міс Уолтон намагалася вислизнути через вікно вбиральні, щоб не платити 3,5 долара, які вона була винна клубу. Їй присудили

12 000 доларів і відшкодували витрати на дантиста.

8. НЕПРАВДИВА РЕКЛАМА.

У 1991 році любитель пива із США Річард Овертон подав до суду на пивоварного гіганта Anheuser-Busch, вимагаючи 10 тис. доларів. Позивач заявив, що скільки б він не пив їх пиво «Bud», молоді юнаки й дівчата, яких показували в рекламі, так і не з'являлися. Овертон звинуватив компанію в недостовірній рекламі й невиконанні обіцянок. Із другої спроби Овертон одержав свої гроші.

Як бачимо, в житті завжди є місце для свята, а якщо його і немає, то ніщо не заважає нам самим його зробити! Відстоюйте свої права, але все ж у розумних межах!

Анастасія ЛАВРІНЧУК

ТАЙМ. АУТ

АВАНГАРДНІ СКУЛЬПТУРИ МИКОЛИ СІВАКА ІЗ РОДЗИНКОЮ УКРАЇНСЬКОГО

Напевне, кожна людина, яка має хоч якийсь стосунок до Острозької академії, не може не помітити швидке оновлення аудиторій, коридорів, подвір'я. А наш академічний парк поповнюється не тільки тваринками. Мабуть, ви помітили, що колекція гіпсових статуй поповнилася білосніжними скульптурами біля бібліотеки.

Так ось, автором цих авангардних фігур є рівненський митець Микола Сівак. Минулоріч він експонував свої міні-скульптури у підземній галереї Острозької академії, проте, побачивши наш великий простір парку, вдале місце й хороші умови розміщення, відразу запропонував свої скульптури, на що погодилася наша альма-матер. Зараз студенти можуть милуватися трьома мистецькими роботами.

Микола Сівак знаний скульптор, живописець, працює у галузі декоративної та монументальної скульптури, є членом Співки художників України. Митець працює з керамікою та бронзою. Цікавиться українськими звичаями, фольклором і народними піснями.

Саме три скульптури академічного парку присвячені українській музиці.

«Місяць на небі, зіроньки сяють». Якщо придивитись до цієї роботи, можна розгледіти

образ жінки, а трохи вище – небесні світила. Чи не в усіх творіннях Миколи Сівака знаходимо жіночу постать, можливо, тому що жінка є творцем усього сушого.

«Матір Божа з дітям» – в основу цієї скульптури покладене вірування. У ній є невеликий отвір у вигляді дуги. Художник намагався вкласти у свою скульптуру частинку неба. Ця дуга дещо схожа на німб, проте, як запевняє пан Микола, задум не вдався. Але такі дрібниці не псуєть первинного задуму скульптури.

«Плється пісня» – робота виконана на мотив української пісні, де головним образом є бандура. Скульптури заввишки понад 2 метри заворожують таємничістю та завуальованістю.

Рівненський художник взагалі мріє створити парк національної скульптури. І не деінде, а саме у парку Острозької академії. На його думку, наш академічний парк має особливе місце розташування: «Тут практично немає дерев, а тому й немає тіней, що «ламають» загальний вигляд скульптури. У мене безліч нереалізованих задумів й ідей. Було б куди поставити!»

Катерина ОГУЛЄВА

ЧИ МОЖЕ ДРАМА БУТИ ТЕРАПІЄЮ?

Мабуть, не кожен із нас знає, що таке психодрама? Так, ми без проблем можемо прочитати у Вікіпедії про те, що це метод психотерапії та психологічного консультування, який був створений австро-американським психологом Якобом Морено. Психодрама – це рольова гра, але з імпровізованим сюжетом. Мета психодрами – допомогти людині вирішити актуальні для неї проблеми.

Можна зазначити, що повною мірою студенти Острозької академії відкрили для себе цей метод психології завдяки викладачеві кафедри психолого-педагогічних дисциплін Галіні Гандзілевській. Сьогодні вона розповідає про власний досвід, пов'язаний із психодрамою, ефективність цього методу і перспективи його дослідження.

Розкажіть, будь ласка, про психодраму та її роль у Вашому житті. Як Ви відкрили для себе цей метод психотерапії? Що стало тим самим імпульсом, який змусив пов'язати частину свого життя саме із психодрамою?

– Передусім, психодрама мене зацікавила як інноваційний метод навчання. Аналізуючи праці сучасного дослідника, редактора журналу «Психодрама і сучасна психотерапія» П. Горностая, а також дослідження, опубліковані в інших науково-практичних журналах з психології, я знайшла підтвердження про можливість використання технік психодрами в освіті. З часом я мала можливість брати участь у семінарі Марши Карп – учениці Я. Морено (засновник методу) та професійно вивчати цей метод у його послідовників, зокрема у М. Левандовської. Так я пізнала інший бік психодрами як психотерапевтичного методу. Маю декілька публікацій про цей метод у «Наукових записках», навчально-методичний посібник «Театр і драматерапія», де можна детальніше ознайомитись з дослідженнями в цьому напрямі.

– Чи можете Ви пригадати цікаві факти з власного досвіду, підставою для виникнення яких була Ваша робота з методом психодрами?

– Думаю, моя робота в студентському театральному колективі «Катарсис» нашого університету, довгий час яким я керувала, власне і стала підставою для дослідження нових шляхів «відкриття свого Я». Крім того, я маю досвід роботи з дітьми, де використовувала рольову гру – основу психодрами. Очевидно, що цей метод доступний для різної вікової категорії.

– Безперечно, театр «Катарсис» у Вашому житті відіграв важливу роль. Що надихнуло Вас на його

створення? Яким досвідом роботи в театрі, який був би корисним для студентів, Ви можете поділитися?

– Надихнули мене на це перші спудеї відродженої Острозької академії. Найцікавіше те, що це були студенти економічного факультету. До речі, на цьому факультеті я до цього часу викладаю предмет «Театр як соціокультурний феномен», де спудеї на практичних заняттях мають можливість відчути себе акторами. Зараз таку можливість мають і психологи та культурологи. І я переконана, що це чудова нагода для студентів реалізувати природну здатність до гри, притаманну кожній людині. Запрошую на відкриті заняття з цього предмету, і самі переконаєтесь.

– Розкажіть про вищезгадану книгу «Театр і драматерапія». Чому вирішили її написати і як довго працювали над її створенням?

– Мені хотілося розповісти про студентський театр «Катарсис», наголосити на важливості «відродження» театру. Та коли я почала працювати в психодрамі, то виникла ідея не лише дослідити театр у ретроспективі, а й запропонувати набутий власний досвід як психолога. Крім того, в книзі описані деякі традиції, започатковані в Острозькій академії, зокрема використання мистецтва для реалізації потенціалу студентів, які збережені в нашому університеті,

що, своєю чергою, може слугувати добрим прикладом для інших вузів. До речі, спираючись на працю І. Франка «Русько-український театр», можемо допустити можливість зародження театральних видовищ в Острозькій академії при сприянні самого князя Костянтина Острозького. Можливо, це стане для студентів підставою для подальших досліджень. Приємно було те, що на презентацію посібника приїхали перші випускники студентського театру, зокрема перша виконавиця ролі Гальшки Острозької, які розповіли, як склалась їхня доля і яку роль в їхньому житті відіграв театр «Катарсис».

– Наскільки відомо, працюючи з методом психодрами, Ви неодноразово збагачували свій досвід, беручи участь у конференціях, семінарах, сертифікатних програмах. Тож які останні тенденції вбачаєте у розвитку цього методу? Наскільки ефективним він є в роботі з клієнтами або у Вашому випадку зі студентами?

– Сам метод і є перспективою як для самовдосконалення, так і для використання його прийомів і технік у всіх сферах життєдіяльності та для всіх вікових категорій.

Розмовляла Тетяна МАЯНЦЕВА

СУЧАСНА ОСВІТА

ВУЛИЦЯ ЯК НАВЧАЛЬНИЙ ЗАКЛАД

В Україні набувають популярності нові навчальні заклади – вуличні університети. Тому, якщо ви побачите натовп людей, які сидять і слухають інформацію просто неба, при цьому ще й конспектують, не дивуйтеся – це так звані студенти. А вулиця є їхнім навчальним закладом.

І справа не в тому, що людям не подобається рівень освіти та викладання у вищих навчальних закладах. На їхню думку, неформальна освіта дає можливість отримати певні практичні знання та вміння, допомагає шукати додаткові джерела корисної інформації, адже сьогодні в процесі навчання дуже відчутним є розрив між теорією і практикою. Крім того, існує дуже багато навчальних дисциплін, які в державному стандарті вищої освіти не є важливими для професійного становлення студента. Тому важливо бути в курсі

всіх нових напрацювань у певній галузі й спілкуватися з людьми, які мають багатий досвід у конкретній справі. Саме це є основою діяльності вуличних університетів.

Принцип «вуличного університету» (ВУ) простий: кожного вікенду в місті організують публічну лекцію або семінар, через соціальні мережі розповсюджують про це інформацію, а далі – безпосередньо зустріч. Лектори сюди приходять різні – від викладачів державних університетів до музикантів і казкарів. До них є лише дві головні вимоги – реальна обізнаність у темі розповіді та готовність безкоштовно поділитися своїми знаннями з іншими. А для слухачів обмежень взагалі немає – аби тільки приходили, цікавилися та питання ставили. Студентом такого закладу може стати кожен незалежно від віку, соціального чи матеріального становища.

Сюди можуть приходити люди, які вже закінчили вищий навчальний заклад і хочуть удосконалити свої знання та вміння, або ж люди, які взагалі не мають освіти.

Більшість таких зустрічей відбувається просто неба, хоча головна ознака вуличного університету – відсутність будь-яких обмежень у вигляді оцінок, іспитів чи обов'язкового відвідування. Якщо цікаво – сидиш і слухаєш, ні – можеш піти. Кожен студент сам вирішує, яка інформація є для нього важливою, без обов'язкових нав'язувань. У цьому і є основна відмінність між форматом вуличного університету та класичного освітнього закладу.

Як відомо, перший вуличний університет в Україні було засновано у Сімферополі в 2010 році. За його основу ініціатори проекту взяли подібну практику в Санкт-Петербурзі. У 2008 році там за-

крили Європейський університет, позбавивши студентів можливості закінчити навчання. Молодь не розгубилася і продовжила освіту в буквальному сенсі на вулиці – у парках і скверах. Проект виявився настільки вдалим, що формат вуличних університетів прижився й там, де університетам нічого не загрожує. «В Україні існує проблема з офіційною освітою. І в цьому контексті неформальна освіта набуває популярності, бо це можливість отримати нові практичні знання, обмінятися досвідом і спілкуватися з професіоналами в неформальній атмосфері», – розповідає засновниця першого в Україні вуличного університету Катерина Сергацкова. За її сло-

вами, «це світовий, глобальний тренд – формат безкоштовних публічних лекцій розвивається по всьому світі, й немає нічого дивного в тому, що в Україні він так само прижився й активно розвивається».

Сьогодні, крім Сімферополя, вуличні університети діють і в інших містах України – у Феодосії, Херсоні, Чернівцях, Львові, Ужгороді... І цей список, без сумніву, буде продовжуватися.

Організатори вуличних університетів переконані, що навчальний заклад «просто неба» дасть хороші знання з різних сфер діяльності, допоможе людині постійно розвиватися, шукати себе і не зупинятися на досягнутому.

Олія КОЛОШВА

✦ МАНДРУЄМО УКРАЇНОЮ

«ЕПІЦЕНТРИ» ЗИМОВИХ СВЯТКУВАНЬ

Новорічні свята вже відшуміли, минув святковий цукерково-мандариновий настрій, усі повернулися до звичного режиму життя. Одне, що може нагадати про той казковий період, – це спогади. І тут, напевно, кожен задумався, почав відмотувати кінострічку свого життя назад, згадувати найяскравіші моменти кінця минулого і початку 2013 року. Хтось провів свята у затишному родинному колі чи з друзями, а хтось помчався до так званих «епіцентрів святкувань».

Одним із них є славнозвісна столиця Галичини, культурна столиця України, осередок із найбільшою кількістю архітектурних пам'яток, місто, яке завжди приваблювало й приваблює до себе туристів не тільки з усіх куточків України, але й з сусідніх країн. Безперечно, Львів – це душа і дух нашої Батьківщини, це місто, де збереглися багатовікові традиції, які з кожним роком втілюються у все нових і нових діях, завабах. Тож яким був святковий Львів?

Різдвяні свята у Львові традиційно проходять гамірно й весело, з колядками, вертепами і, звичайно, смачними стравами. Цьогоріч вже 6 січня, у переддень Різдва, гості міста мали змогу насолодитися виставами театру «Воскресіння». Самі ж львів'яни провели цей день у родинних колах традиційно із дванадцятьма стравами, головною серед яких є кутя, адже 6 січня – це ще піст. Крім того, туристів потішило вогняне шоу зі сценою народження Христа «Коли ангели спускаються на землю». Відбувалося це біля Ратуші, з якої в образах ангелів спускалися не звичайні актори, а альпіністи. Атмосферу свята доповнювали колядки і смачні частування. Проте для туристів святкування почалися ще вдень. П'ятиметровий Дідух – один із різдвяних атрибутів, встановили біля площі Ринок. Крім традиційного вертепу, туристів порадував і, можливо, здивував живий, де були і справжні тварини, і перевдягнуті актори.

До Львова у цей день з'їхалося безліч туристів переважно із Росії та Сходу України. Вони були безмежно здивовані масштабами святкування Різдва на Західній Україні, адже у них воно не має аж такого сакрального значення.

А вже на саме Різдво не тільки туристи, але й самі жителі Львова мали змогу посмакувати кутею, якої приготували понад тону, і взяти участь у майстер-класах із приготування цієї страви. Цікаво, що у деяких містах України кутю готують з рису, а не пшениці. Для гурманів був особливий сюрприз – пампушки з шоколадом, варенням, маком, вишнями. Любителі цієї страви могли взяти участь у конкурсі з поїдання пампушок на швидкість.

Різдвяні свята у Львові були насичені різними дійствами, серед яких ще конкурс вертепів, хід звіздарів, фестиваль «Велика коляда», вистава «Різдвяна феєрія» та багато інших, не менш цікавих, подій.

Згадуючи зиму в Україні, мимоволі на думку спадає не менш популярне серед туристів місце, яке славиться як найбільший і найсучасніший гірськолижний курорт в Україні. Навіть той, хто мало знає про Західну Україну, у будь-якому випадку чув про «Буковель». На початку грудня минулого року саме тут одним із перших у Європі стартував лижний сезон.

Той, хто відвідав цей гірськолижний курорт у другій половині грудня минулого року, мав можливість побачити півтори сотні Дідів Морозів, які з'їхалися туди з усієї України. Там вони змагалися на витривалість, талант і шарм. На цей фестиваль Дідів Морозів навіть ялинку прикрасили по-особливому: цукерки, бублики, часник і цибуля. Погодьтеся, побачивши таке дійство, відчуваєш себе у справжній казці.

Але це не єдиний фестиваль, який проводиться у «Буковелі». Кінець грудня ознаменувався вже третім фестивалем барбекю та фестивалем глінтвейну. Участь у першому брали не лише професійні кухарі, але і звичайні туристи. Цікаво, що для приготування барбекю використовували і м'ясо, і рибу, і мідії, ще й овочі та фрукти. А от у другому змагалися лише професійні бармени і сомельє. Крім основних інгредієнтів – вина, меду та спецій, кожен мав свої секретні, наприклад, імбир. Але всі одночасно стверджували, що головне не дати вину закипіти, інакше воно втрапить усі свої корисні речовини.

Новий рік на «Буковелі» розпочався із Всеукраїнського дитячого турніру з гірськолижного спорту на Кубок олімпійської чемпіонки Яни Клочкової. Відома на весь світ українська «золота рибка» прагне привчати дітей до здорового способу життя, не важливо, чи це буде плавання, чи гірськолижний спорт. А ще вона серйозно замислюється над кар'єрою професійної лижниці.

Ще один цікавий фестиваль «На Василя до Василя» прославився черговим рекордом. На День святого Василя тут почастили туристів аж сто тринадцятьма кілограмами баношу. Це традиційна гуцульська страва, яку готували на вершках і сметані із кукурудзяною крупою, грибами і, звичайно, бринзою.

Той, хто ще не встиг побачити надзвичайну мальовничість і казковість крутих засніжених схилів, не встиг покататися на лижах, гайда до «Буковелю». Адже тут, крім цього, ви потрапите на різноманітні фестивалі, скуштуєте традиційні гуцульські страви та напої, проведете незабутні канікули. Як би там не було, Україна багата на незвичайні цікаві місця. Головне – не втратити можливість і з користю провести святковий час наступного зимового сезону.

Підготувала Ольга ШКРІБЛЯК

КОРИСНО ЗНАТИ

НОВОРІЧНЕ ДИВО СВОЇМИ РУКАМИ

Красиві ялинкові прикраси люблять усі. Пам'ятаєте, у молодших класах на уроках образотворчого мистецтва перед Новим роком нам часто доводилося виготовляти іграшки з кольорового паперу? Ми обережно несли їх додому, не ховали у портфель, бо боялися, що помнеться. А як раділи, коли мама прикрашала ними ялинку.

Сьогодні ж нам простіше купити іграшки на ринку. Ми витрачаємо години, обираючи нові прикраси, такі неживі, пластмасові. Але чи не краще за той самий час зробити щось власними руками, вкласти в іграшку частинку своєї душі, хоча б на трохи забути про метушню сьогодення та зануритися у казковий світ дитинства.

Про «hand made» сьогодні чули, напевно, всі. Проте чітке уявлення про те, що ж це таке, має не кожен. Отож, «hand made» (від англ. «hand made» – виготовлений власноруч) – це не лише речі, зроблені своїми руками, мистецтво створювати щось, що несе у собі позитивну енергетику та чудовий настрій. Найчастіше такі речі існують в єдиному екземплярі, є абсолютно унікальними, навіть якщо майстер робить їх у декількох варіантах, вони ніколи не будуть однаковими.

Пропоную зробити власну новорічну іграшку – «Гудзикову кулю», якою можна прикрасити лісову красуню. Для її виготовлення знадобиться:

- Пластилін.
- Обгортковий папір двох кольорів (відтінків).
- Плоскі пластмасові гудзики.
- Клей ПВА.
- Плоска кісточка.

- Декоративна стрічка.
- Канцелярський ніж.
- Акрилові фарби з ефектом перламутру.

Отже, підготувавши все необхідне, можна розпочати роботу.

1. Формуємо з пластиліну кульку, колір не має значення, розмір теж обираєте самі. Фото № 1.

2. Обклеюємо зроблену кульку п'ятьма шарами обгорткового паперу в техніці пап'є-маше. Обгортковий папір двох кольорів (відтінків) використовується для того, щоб не збитися з рахунку, підраховуючи кількість проклеєних шарів. Фото № 2.

3. Після того, як папір на пластилінові кульці повністю висохне (для цього достатньо залишити її на ніч, але не на батареї), використовуємо канцелярський ніж, розрізаємо форму на дві частини і

знімаємо «чашечки» з пластиліну. Фото № 3.

4. З'єднуємо деталі, проклеївши їх по шву шматочками обгорткового паперу, який змащений клеєм ПВА. Не забуваємо попередньо вкласти всередину кінці декоративної стрічки (їх теж можна закріпити з внутрішнього боку шматочками паперу з клеєм. Фото № 4.

5. Обклеюємо кульку гудзиками, змазаними із зворотного боку клеєм ПВА. Порада: для досягнення ефекту того, що гудзики не приклеєні, а пришиті, просмикніть в отвори гудзиків кілька шарів ниток. Фото № 5, 6.

Залишилося пофарбувати нашу новорічну кульку перламутровим акрилом, і ялинкова прикраса готова! Фото № 7.

Юлія ПАСТУХ

Фото 1.

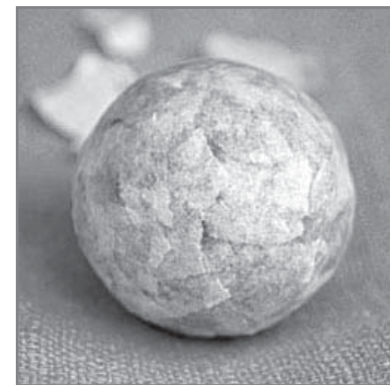

Фото 2.

Фото 3.

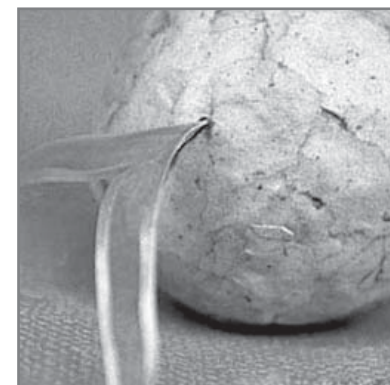

Фото 4.

Фото 7.

Фото 5.

Фото 6.

ПРОБА ПЕРА

МІСТО ЗАГУБЛЕНИХ РЕЧЕЙ

Ще один вечір утік за обрій, починаючись уже десь там – в іншій півкулі. А тут з'являвся новий день. Важливий день. Місто Загублених Речей виглядало як на фото з листівок, які отримує майже кожен із нас у Новий рік від близьких. Здавалось, що у місті немає нічого зайвого: будинки, площа з ялинкою, декілька кафе, парк. Невеликі вулички набували нових обрисів під снігом, якого цього року випало вдосталь. Усі дерева прикрасили вогниками. Коли в небі стало темно, на землі світилися вогні прийдешнього свята. Чим ближче було до Нового року, тим швидше кудись поспішали жителі міста.

– Пакуєш речі? – двері одного з будинків швидко відчинилися, і всередину, посміхаючись, зайшов Страх. Оглянувшись швидким поглядом вигляд вітальні, ніби знаючи кожну її деталь, і сів у крісло.

– Пакую, – відповіла господиня, Коробка з Листами. – Мені час повертатись і я сподіваюсь, моєму прибуттю будуть раді.

– А те, що тут не раді твоєму відбуттю, тобі ніхто не казав? – похмурнішав гість.

Господиня перевела погляд на відчинені двері, взяла валізу до рук і повільно попрямувала до виходу.

– Тобі, мабуть, казали уже неодноразово, але я не можу нічого вдіяти з тим, ким ми є, і тим, кому, наскільки і для чого ми потрібні. У кожного своя історія, і твоя історія в тому, щоб залишитися у місті, пильнувати порядок. А коли нікого немає, просто зникати, розчинятися.

Страх зітхнув, вийшов на вулицю, допомагаючи нести Коробці з Листами валізу. Вони йшли мовчки, і він помітив, що на площі вже сяяла ялинка, а з кондитерської наба-

гато впевненіше пробивався запах пирога. Сніг перестав падати, звідкись було чути дитячий сміх.

– Їх у такий вечір чути дуже сумно, – він показав у напрямку голосів дітей.

– Вони теж обов'язково повернуться.

– Сподіваюсь, Секретар про них чомусь нічого не казав.

– І не скажу! – почувся голос позаду. – Тому що ти усім одразу розтеревениш про те, хто повертається, а це повинен бути сюрприз.

Друзі обернулися на голос і побачили Секретаря – людину, яка знала, хто цього року повернеться додому, а хто залишиться ще на рік. Перед кожним Новим роком більшість жителів міста, а інколи і всі, виїжджали до своїх власників, якщо були їм досі потрібні. А Секретар залишався сам, щасливий, що у місті більше нікого не залишиться. Тоді він сідав на санчата і з'їжджав з найвищої снігової гірки. Він співав свою улюблену пісню: «Я зробив усю роботу – / Тепер можу йти. / Я забув усі турботи, / Бо турботи пішли. / Я знайшов кращу долю / Для речей, відчуттів. / І тепер усі на волі, / В усіх свята у душі.» Але в останні два роки не було такого, щоб місто повністю залишилося порожнім. Секретар уже не пам'ятав, як то бути отаким веселим чоловіком.

«Діти ще ці. Не розумію, чому вони опинилися у нашому місті у переддень Нового року. Стоятимуть мої санки у схованці ще довго. Що ж за часи такі настали?» – роздумував Секретар. Він вирішив ще раз перевірити перелік тих, хто збирався покинути місто. Питання владналося швидко, і він зрозумів, що надія на спустошення міста від його жителів є.

– То що, Коробко з Листами, впевнена, що час повертатися?

– Упевнена. Мати не зможе більше жити у невіданні, де її син. Добре, що хоч є таке місто на землі, де можна розібратися у своїх істинних власниках. Мене ж спочатку відправили зовсім не тій людині, кому я потрібна.

– Ти у нас була, до речі, недовго: три місяці. Коли у нас жив Лист. Упродовж п'яти років у Новорічну ніч він їхав, та через декілька днів повертався. Не ті були адресати, – задумливо сказав Страх.

– Ти багато у нас різних історій бачив, – відповів йому Секретар.

– Тільки дітей ніколи тут не було...

– Секретарю, – сказала Коробка, – чому лише в один день у році ми всі можемо повернутися?

– Люди вірили, хай не всі, але більшість з них, що саме в Новорічну ніч стануться дива. Коли це справді було так, але пізніше люди перестали помічати дива... А тому щось незвичайне траплялося все рідше й рідше. Потрібно було повертати давні відчуття. Цим ми і вирішили зайнятися. Якби люди помічали одразу ті дива, які з ними відбуваються, не довелось би втрачати в новому році важливі речі.

Спливали години, й потяги з речами і відчуттями, з надією на радісний прийом удома, відправлялися зі станцій, сигналячи Секретарю на прощання. І хто знає, чи спорожніє цього року Місто Загублених Речей. Але все це у наших руках. Віри вам у новорічні дива!

Ольга ГУРТОВЕНКО

міміт.єра

АТОНАЛЬНИЙ ОРКЕСТР

АКТОРАМ

Нехай навіть той думає, що він геній, нехай лестить собі і пізнає себе з різних боків однієї медалі. Насправді я – тільки квартира, яка набачилася багато чого за час від першої своєї здачі в оренду. Бажано усвідомлювати, що саме в мені і в мені подібних відбуваються найпотемніші речі, які не усвідомлюють люди, я ж бачу чи не щодня. Ці мемуари спрямовані не на те, щоб розповісти чийсь секрет. Повірте, ви не здогадаєтесь про кого йдеться, бо навіть при знайомстві ці всі люди є зовсім іншими, а моє – це ставлення збоку.

Я пам'ятаю своїх перших орендарів... Це було настільки жакливо! Вони не мили посуд, кухня зажди була в незрозумілих плямах, які залишалися від розлитої кави, жирного посуду, який часто летів об мої стіни, газова плита не чистилася місяцями. То була молода пара, яка не одружувалася, бо вважала це стереотипом. В іншій кімнаті жив хлопчина. Він не був поганим, але як тільки він приходив з роботи, то закривався. Виймав пляшку і з нею засинав. Згодом його пляшка переросла в пляшку з цигарками, які він кури в квартиру. Далі були легкі наркотики, аж поки молода пара не викинула його з мене через несплату, яку вони давали господарям. До речі, щодо господарів. Я ніколи їх не знала. Це дико, але це чиста правда, знаю тільки, що господиня телефонувала мешканцям раз на місяць і вони домовляються про зустріч.

Коли ж молода пара «з'їхала», то після кваліфікованого прибирання найнятої прибиральниці, мене оглядала маса людей, яких приводила молода дівчина. Люди приходили, крутили носом і йшли. «Дешево, але якось тут...», далі кожен знаходив свої слова. А що вони хотіли від двокімнатної квартири з гарячою водою та своєю системою опалення на другому поверсі цегляної п'ятиповерхівки? І це за якихось 500 гривень на місяць! Я – дешевий, якісний товар без особливих умов.

Однак, я недовго чекала на нових мешканців. Орендарі були людьми творчими,

тому їм підходили будь-які умови. Це було класно! Про них я буду згадувати до самого знесення...

Першим того вечора зайшов хлопець з валізою, футляром і чохлом – Максим. Музичні інструменти займали більше місця, аніж всі інші речі. Він грав на скрипці та на гітарі. Через кілька днів до нього підселився Тимур – диригент оркестру, в якому грав Максим. Вони зробили ремонт. Милий простий ремонт, просто пофарбували стіни в білий колір. На моїх стінах у різних кімнатах почали з'являтися різноманітні витиски з дерева, картини і просто малюнки. Хлопці клепапи шафи і закидували їх книжками, все ж це набагато краще, аніж просте розкидання їх по підлозі! Тимур постійно був у пошуках, відповідно – безліч нот цілими стосами в різних кутках. Вони рідко прибирали на кухні, але там вони і не їли спочатку. Десь на тиждень-другий початку роботи до них почали приходити інші. Творчість – не обов'язково вільне життя, але не дозволяти жити вільно – не в творчих колах правило! Дівчата приходили і йшли, ні одна не «напорювалася» на бажане, бо хлопці уступалися з ліжок на підлогу, як тільки прекрасна стать переступала поріг.

Був один жахливий мінус. Максим грав на гітарі тільки тоді, коли Тимура не було вдома. Той не дозволяв, вважав, що це шкодить вмінням скрипаля. І взагалі хотів купити Максиму контрабас, бо і в цьому оркестрі не було контрабасу. А на гітарі хлопець грав, здається краще, ніж на скрипці. Вони казали, що мистецтво залежить від бажання. В нього ж не було жодного бажання до скрипки, а контрабас – то розкіш, на яку Тимур вмовляв Максима ще з училища, а потім із консерваторії... Максим любив свого друга, але вже занадто той знав, що тому слід робити, а що ні.

З часом до них підселився художник театру. Хлопцю було близько тридцяти, його звали Грицько, він займався боксом, і це було просто цікаво: кава для хорошого сну, миттєвий підйом зранку для цілодобового дня наснаги...

Чесно, компанія – гіршого не побажаш, але вони єдині доглядали за мною: прибирали, мили, лагодили одвірки, змінювали замки – і все це впродовж чотирьох років. Це були справді найкращі роки! У Максима був «недолік», зі слів Тимура, простий маленький... Ну так, залежність – від кави. А ще залежність від радянських мультфільмів, але цю залежність помітила тільки я. На стіні у Максима над ліжком висів Чебурашка. Це було настільки мило і настільки дивно бачити, коли дорослий чоловік, якому давно вже не шість, не вісім років, а так любить мультфільми, що й пояснити важко! Щоразу, коли вдома він залишався сам, то, після тривалої гри на гітарі, сідав за перегляд улюблених мультфільмів. І тільки уявляв собі незбагненну радість хлопчика, який на решті побачив улюблений мультик. Нехай він вже давно знав їхній зміст, нехай рефлексував сміхом швидше, аніж збувався певний момент, нехай він просто відчував себе дитиною і це головне, це було просто необхідним елементом в його житті. Тільки три речі: гітара, мультфільми і кава. Такого романтика ще варто пошукати на цьому світі, здається, таких зовсім не залишилося. Звісно він зачаровував дівчат. Всім, чим тільки можна і не можна. «Таємні» шанувальниці Максима вимагали все більшого, тому щоразу, коли Тимура не було вдома, Максим робив міні-квартирники, на які приходили поети, музиканти, співаки. Сам він рідко, але все ж грав на гітарі свої неперевірені твори, та більше – лірику відомих, бо так було простіше, «всі ж знають слова», а він тоді міг зосереджуватися на грі, бо варіації на шестиструнній – це набагато важливіше від якогось там вокалу.

Одна дівчина мені особливо запам'яталася. Вона вирізнялася на фоні інших жахливо дружнім почуттям до Максима. Її погляд, її дії були не фанатичними, були поміркованими, були справді товаришескими, а не «він грає на гітарі – це прикольно». Ця дівчина часто ночувала в Максимовій кімнаті. Навіть коли поселився Грицько – не було ніяких проблем, Максим постійно розстелявся поруч з ліжком (робив це тільки тоді, коли ночувала ця дів-

чина), а не посеред кімнати з іншого кутка, як у випадках з іншими кочівниками. Він готував для неї свій фірмовий рис з овочами, відкривав передостанню ї останню банку з улюбленим сливовим варенням, він вмудрявся засинати в неї на колінах, коли вони разом переглядали якийсь фільм. Бувало, що Максим вже підходив з-за спини, щоб обійняти її, але пасував в останню мить. Цього ніхто не знав, і це було так зручно! Зручно було і цій дівчині – Тані, яка приходила часто, почувала рідше, фільми дивилася чи не щоразу нові, вона могла вільно перевдягнутися в присутності хлопців у кімнаті, заснути поверх покривала десять хвилин опісля фрази: «Я ще трошки з вами поговорю і піду спати», прокинутися у порожній квартирі і почати готувати суп із неіснуючих інгредієнтів, із залишків, що десь там зіскрібалися із закутків холодильника. Однієї ночі вона прокинулася і довго дивилася у вікно, через деякий час пересіла на підвіконня, посунувши Грицькові гравюри і Максимові ноти, просто сіла на нього і вткнулася чолом в скло. Що саме вона там бачила – мені не відомо, але її усміхнене обличчя переказувало якісь «флюїди» Максимові, він прокинувся, побачив, що вона заворожено зачимоє спостерігає, обернувся на інший бік і в нього ледь помітно (для мене) проскочила сльоза, потім усміхнувся.

– Чого ти не кажеш того, що відчуваєш? – запитала Таня просто у шибку.

– А воно нам треба? – відповів Максим, ніби знав, наперед її запитання.

І все. Більше нічого, ні слова, ні жесту, ні навіть кашлю в адресу одне одного. Нехай я не людина, але ж має бути якась логіка в цьому вчинку, а я просто її не бачила. Ця дівчина грала на флейті в тому ж оркестрі, де грав Максим, де диригував Тимур. Що саме їм заважало бути разом? Що було їм треба? Хоча вони майже жили разом. Це було настільки по-творчому, що, певно, креативніше не подумати! «Хоч не разом, але поруч» – співав він на самоті зі своєю єдиною коханкою – гітарою, але співав про неї – Таню, напевне...

Грицько ішов рано, приходив пізно. Завжди від нього смерділо як не фарбами чи лаками, то потом після спортзалу – двічі на тиждень він ходив на тренування з боксу. Таня любила з ним боротися. Її тендітне тіло якось різко не зіставлялося з кремезним і на голову вищим юнаком, який щоразу відповідав їй взаємністю, щоб повівертати одне одному руки, перекинути дівчину через плечі тощо. Вона щоразу голосно сміялася, адже ніколи не займалася боротьбою, а тут така нагода набити синців на рівному місці. Грицько не піддавався їй, тому вони боролися на рівні. Вона просто була талановита у всьому... Максим заносив до кімнати чай і стискав губи від її сміху, акуратно наказував закінчувати і вони втроях сідали дивитися фільм. Потім приходив Тимур і розказував Тані про те, що вона безвідповідально ставиться до роботи, що не може виконати жодного твору без нот. Цей процес теж перебивав Максим: «Тссс, фільм!»

Софія АНДЖЕЛЮК

Закінчення в наступному номері...

Засновник:
ректорат Національного університету
«Острозька академія»,
Братство спудеїв

Газету зареєстровано 1.09.1997

Вул. Семінарська, 2,
м. Острозь, Рівненська обл.,
тел.: 2-34-96

Свідоцтво про реєстрацію:
серія РВ № 197

Редактор газети: Юлія Яручик
Коректор: Світлана Федорчук
Верстка газети: Катерина Олексійчук

Оригінал-макет підготовлено
в РВВ НаУОА

Видавець СПД Свиначук Р. В.
Свідоцтво РВ № 27 від 29 липня 2004 року,
пр. Незалежності, 151, м. Острозь,
Рівненська обл., 35800, тел. 8 (067) 771-28-70

Наклад 500 примірників